

Съдържа полезна информация, свързана с грижата за здравето на детето Ви.

**Наръчник
за родители**

За родители

Съдържа полезна информация, свързана с грижата за здравето на детето Ви.

Въведение

Вие сте грижовна майка и правите всичко възможно, за да предпазите детето си и да му осигурите добро здраве и сигурно бъдеще. Надяваме се, че съветите, които ще откриете в тази книжка, ще дадат отговор на въпросите, които сте си задавали във връзка с ваксинацията на Вашата дъщеря срещу рак на маточната шийка.

Какво трябва да знаем за рака на маточната шийка?

Ракът на маточната шийка е второто по честота заболяване сред жените между 20 и 45 години в целия свят.

- В България всеки ден една жена умира от рак на маточната шийка.
- Ракът на маточната шийка възниква след продължителна инфекция с вирус, наречен човешки папиломен вирус (HPV).
- HPV вирусът се предава при полов контакт или при контакт кожа-кожа.
- Всеки полов контакт може да доведе до разпространение на инфекцията.
- Честота на инфекциране се наблюдава в първите три години на полов живот.
- Намаляват риска от предаване на инфекцията, но не предпазват напълно.
- Инфекция с онкогенен HPV тип е предпоставка за развитие на предракови изменения и рак на маточната шийка.

Според имунизационния календар на Република България имунизацията срещу рак на маточната шийка се препоръчва да започне на 12-годишна възраст или преди започване на полов живот с възможност за приложение на жени до 25 години.

Как да предпазя дъщеря си от рак на маточната шийка?

Най-добрата защита срещу рак на маточната шийка е комбинация от:

ваксинация преди започване на полов живот и редовни профилактични прегледи след започване на полов живот

Аз ваксинирах своята дъщеря

за да я предпазя от рак на маточната шийка

Какво трябва да знаем за HPV вируса?

Известни са над 100 типа HPV, за 15 от които е доказано, че могат да причинят рак на маточната шийка. Много хора, които са се заразили с HPV дори не знаят, че са преносители, тъй като няма ясно изразена симптоматика. В голям процент от случаите появата на симптоми е признак за напреднало заболяване. По този начин партньорите си предават вируса, без дори да знаят за това. HPV типове 16 и 18 са най-разпространените онкогенни типове, отговорни за около 70% от всички случаи на цервикален карцином по света.

80%

До 80% от сексуално активните жени се инфектират с HPV в даден момент от живота си. Презервативите не предпазват напълно от предаване на вируса, но намаляват риска от предаване на инфекцията, което може да стане почти веднага след началото на полов живот. Всяка сексуално активна жена е изложена на риск от инфекция с онкогенни типове HPV. Веднъж заразена се, обаче, тя невинаги изгражда имунитет към вируса и може да бъде заразена отново.

Защо да ваксинирам дъщеря си на 12-годишна възраст?

Ваксинацията срещу рак на маточната шийка предпазва над 90% от заразяване с онкогенен човешки папиломен вирус (HPV), тип 16 и 18, ако се постави преди започване на полов живот.

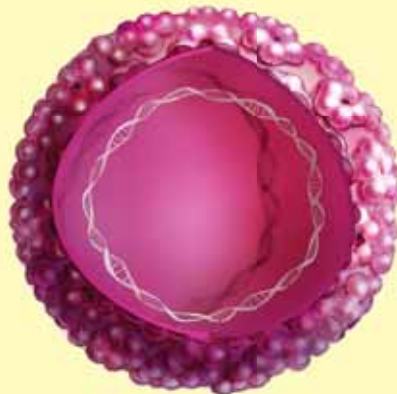
A photograph of a woman with short dark hair and a purple top kissing her daughter on the cheek. They are sitting on a bed with white linens in a living room. The woman is wearing a brown jacket with a purple bow. The daughter is wearing a white long-sleeved shirt with a cartoon character. In the background, there is a wooden headboard, a television, and a bookshelf.

**Ваксинирайки дъщеря си днес,
Вие я предпазвате от заразяване с
Високорисков HPV тип 16 и 18 утре**

Как действат ваксините срещу човешки папиломен вирус (HPV).

Ваксините помагат на организма да се предпази от инфекции посредством изработване на специфичен имунен отговор срещу съответния болестотворен агент или вирус. Ваксините срещу рак на маточната шийка съдържат неинфекциозни, вирусоподобни частици. Това означава, че ваксинацията **не може да причини заразяване** с вируса или развитие на рак на маточната шийка. След прилагането на ваксината в организма се развива специфична имунна защита срещу съответните типове HPV. Така организмът успява ефективно да се защити от инфекцията, без да развие болестта. Иммунната система разпознава специфични участъци от причинителя (антигени) и изработва срещу тях специфични белтъци (антитела). Ваксините съдържат частици, наподобяващи HPV типове 16 и 18 и така провокира появата на мощен и траен имунен отговор срещу вируса. По този начин имунната система може да разпознае и унищожи вируса при навлизането му в организма.

HPV вирус

Вирусоподобна частица

Безопасни ли са ваксините срещу човешки папиломен вирус (HPV).

Ваксините срещу рак на маточната шийка са с много добър профил на поносимост и безопасност. Най-често срещаните странични реакции са зачервяване, подуване или болка на мястото на убождането. Милиони дози са поставени на момичета и жени по целия свят.

Аз ваксинарах своята дъщеря
за да я предпазя от рак на маточната шийка

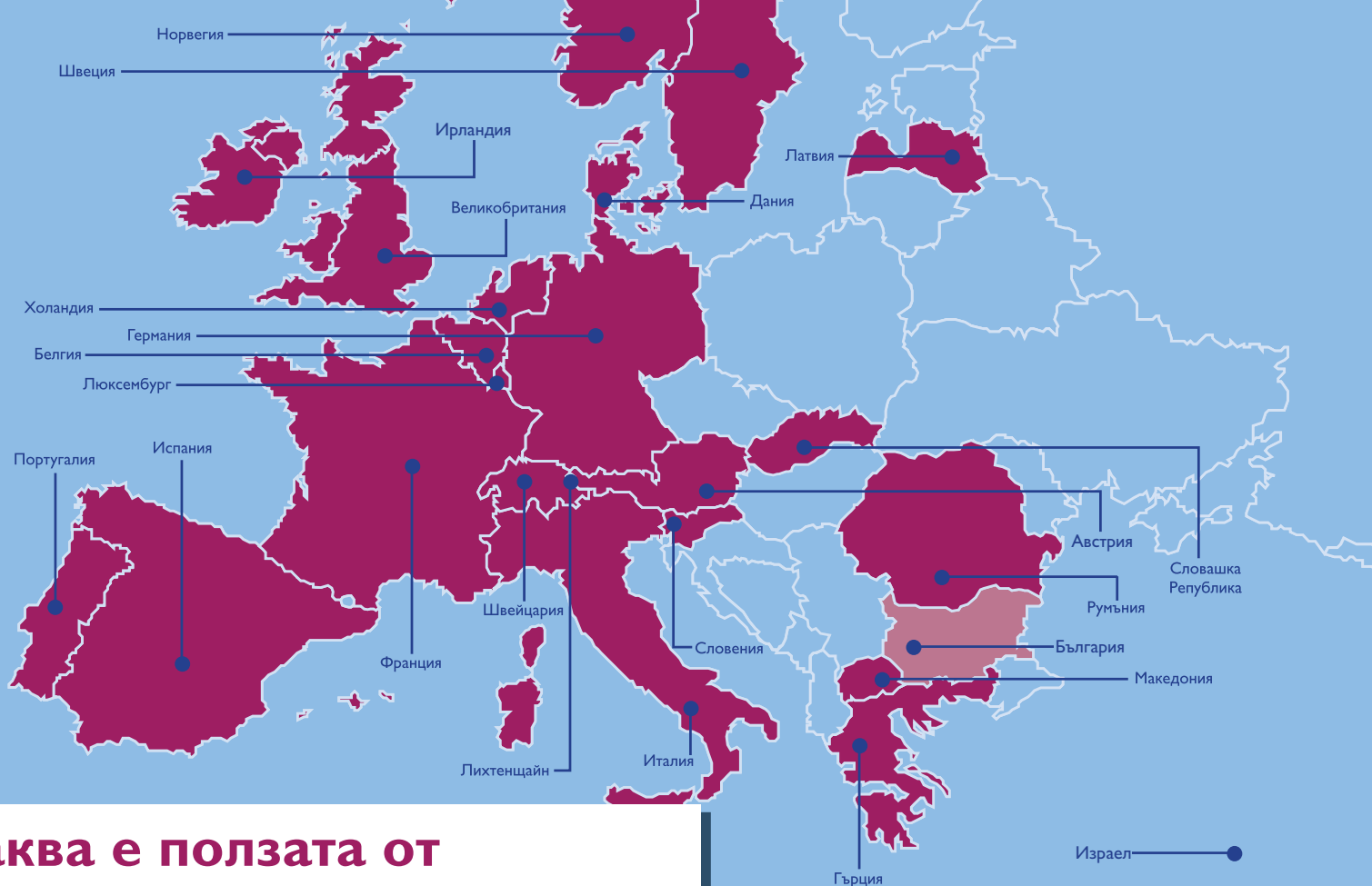
Как се прилагат ваксините:

Лекар или медицинска сестра ще приложи ваксината под формата на инжекция. Вашият лекар или медицинската сестра ще приложи общо три инжекции по схема, в рамките на 6 месеца.

Аз ваксинирах своята дъщеря
за да я предпазя от рак на маточната шийка

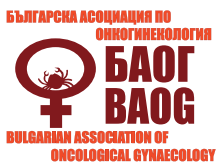

Каква е ползата от ваксинация срещу рак на маточната шийка?

Най-ефективното средство за борба с рака на маточната шийка е превенцията и имунизацията срещу най-често срещаните онкогенни типове HPV – 16 и 18, срещу които има разработени ефективни ваксини. Изчислено е, че комбинираното приложение на ваксина и редовните профилактични прегледи след започване на полов живот могат да доведат до намаляване на черната статистика в бъдеще.

След пет години целенасочена работа, България се присъедини към останалите 22 страни от Европа, в които държавата осигурява възможност за ваксиниране срещу РМШ чрез Национална програма на МЗ (Министерство на Здравеопазването).

Усилията за превенция на това коварно, но предотвратимо заболяване **трябва да продължат.**

НАЦИОНАЛНО
СДРУЖЕНИЕ ЗА
ПРОФИЛАКТИКА НА
РАКА НА ШИЙКАТА
НА МАТКАТА

Асоциация за репродуктивно здраве,
бременност и грижа за децата
"Усмивки се"

Министерство на здравеопазването

Повече информация за методите на профилактика срещу рака на маточната шийка можете да получите от Вашия личен лекар или педиатъра на детето Ви.

